EUROPOS
KOMISIJA

Briuselis, 2024 04 25
COM(2024) 175 final

KOMISIJOS ATASKAITA EUROPOS PARLAMENTUI IR TARYBAI

dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2019/1239, kuriuo nustatoma Europos jūrų sektoriaus vieno langelio aplinka ir panaikinama Direktyva 2010/65/ES, Komisijai suteiktų įgaliojimų priimti deleguotuosius aktus

1. Įvadas

Siekiant paremti jūrų sektoriaus skaitmeninimo pastangas, 2019 m. birželio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) 2019/1239, kuriuo nustatoma Europos jūrų sektoriaus vieno langelio aplinka ir panaikinama Direktyva 2010/65/ES[1] (EMSWe reglamentas), nustatytos priemonės, kuriomis siekiama suderinti ir supaprastinti jūrų sektoriaus pranešimų teikimą. EMSWe reglamentas įsigaliojo 2019 m. rugpjūčio 15 d., tačiau jo nuostatos turi būti taikomos tik nuo 2025 m. rugpjūčio 15 d.

EMSWe reglamentu kiekvienoje valstybėje narėje sukuriama viena bendra prieiga siekiant vykdyti visas su lankymusi uoste susijusias pranešimų teikimo pareigas. Reglamentu siekiama sudaryti sąlygas verslui visiškai skaitmeniniu būdu keistis informacija su valdžios sektoriumi, kurios reikalaujama iš laivų, įplaukiančių į ES uostą. Siekiant užtikrinti kuo mažesnes išlaidas ir apsaugoti anksčiau atliktas investicijas, nauja pranešimų teikimo aplinka iš esmės grindžiama Direktyva 2010/65/ES sukurtomis esamomis senosiomis jūrų sektoriaus nacionalinėmis vieno langelio sistemomis.

EMSWe reglamento esminiai aspektai yra duomenų apibrėžčių ir formatų suderinimas ir duomenų srautų gerinimo priemonės siekiant didesnio veiksmingumo. Šiuo tikslu EMSWe reglamento 3 straipsniu Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, siekiant iš dalies pakeisti reglamento priedą, jame įrašant, išbraukiant ar patikslinant nuorodas į nacionalinius teisės aktus ir reikalavimus, Sąjungos ar tarptautinius teisės aktus, taip pat siekiant sudaryti ir iš dalies keisti EMSWe duomenų rinkinį. Be kita ko, EMSWe duomenų rinkinys taip pat turi būti reguliariai atnaujinamas, kad būtų užtikrintas jo suderinamumas su muitinės duomenų reikalavimais, nustatytais Reglamento (ES) 2015/2446[2] B priede ir Reglamento (ES) 2015/2447[3] B priede, susijusiu ES muitinės duomenų modeliu ir su IMO FAL vadovu[4] pagal Konvenciją dėl tarptautinės jūrų laivybos sąlygų lengvinimo, sudarant palankesnes sąlygas įvairių institucijų sąveikai.

EMSWe reglamento 3 straipsnyje nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami ketverių metų laikotarpiui nuo 2019 m. rugpjūčio 14 d. Deleguotieji įgaliojimai savaime pratęsiami tokios pačios trukmės laikotarpiams, išskyrus atvejus, kai Parlamentas arba Taryba pareiškia prieštaravimų dėl tokio pratęsimo likus ne mažiau kaip trims mėnesiams iki kiekvieno laikotarpio pabaigos.

Pagal 23 straipsnio 2 dalį Komisija turi parengti naudojimosi deleguotaisiais įgaliojimais ataskaitą. Šia ataskaita vykdomas minėtas įpareigojimas.

[1] OL L 198, 2019 7 25, p. 64.
[2] OL L 343, 2015 12 29, p. 1. Nuoroda į naujausią konsoliduotą redakciją: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2015/2446/2023-03-14
[3] OL L 343, 2015 12 29, p. 558. Nuoroda į naujausią konsoliduotą redakciją: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2015/2447/2023-03-15
[4] https://imocompendium.imo.org/public/IMO-Compendium/Current/index.htm.

2. Naudojimasis deleguotaisiais įgaliojimais

Kadangi Reglamentas (ES) 2019/1239 įsigaliojo 2019 m. rugpjūčio 15 d. iki šios ataskaitos paskelbimo, Komisija vieną kartą pasinaudojo savo įgaliojimais priimti deleguotuosius aktus. 2022 m. lapkričio 7 d. ji priėmė Komisijos deleguotąjį reglamentą (ES) 2023/205, kuriuo Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/1239 papildomas nuostatomis dėl Europos jūrų sektoriaus vieno langelio aplinkos duomenų rinkinio nustatymo ir iš dalies keičiamas jo priedas[5] (toliau – deleguotasis reglamentas).

Deleguotasis reglamentas buvo priimtas praėjus EMSWe reglamento 3 straipsnio 3 dalyje nustatytam terminui – 2021 m. rugpjūčio 15 d. Priežastys, dėl kurių vėluota priimti deleguotąjį reglamentą, buvo susijusios su daugelio teisinių sistemų nulemta sudėtinga duomenų modeliavimo veikla; be to, valstybių narių valdžios institucijoms sunku laiku pateikti Komisijai nacionalinių pranešimų teikimo pareigų sąrašą su atitinkamais duomenų elementais, kurių reikalaujama iš deklarantų jų uostuose. Įtakos duomenų rinkimo procesui taip pat turėjo COVID-19 krizė, nes valstybių narių jūrų transporto sektoriaus institucijos buvo įsitraukusios į daugelį krizių valdymo situacijų ir pirmenybę turėjo teikti su sveikata susijusiems klausimams.

Deleguotuoju reglamentu nustatytas EMSWe duomenų rinkinys, t. y. išsamus sąrašas duomenų elementų, susijusių su EMSWe reglamento priede išvardytomis pranešimų teikimo pareigomis. Duomenų rinkinys yra išsamus ir visapusiškas, suskirstytas į 92 duomenų grupes, kurių kiekvieną sudaro vienas ar daugiau duomenų elementų. Iš viso duomenų rinkinyje pateikiama daugiau kaip 1120 duomenų elementų, įskaitant jų identifikatorių, pavadinimą, aprašymą ir formatą. Be to, kiekviename duomenų elemente daroma nuoroda į ES muitinės duomenų modelio planą ir IMO vadovą (kai tinkama), taip pat į bet kokį susijusį kodų sąrašą arba taikomą veiklos taisyklę.

Be to, deleguotuoju reglamentu iš dalies pakeistas EMSWe reglamento priedas, kuriame išsamiai išdėstytos pranešimų teikimo pareigos. Šie pakeitimai tapo reikalingi dėl to, kad buvo atnaujinti pagrindiniai teisės aktai, be kita ko, iš dalies arba visiškai pakeisti galiojantys ES, nacionalinės ir tarptautinės teisės aktai ir į galiojančius teisės aktus įtrauktos konkretesnės nuorodos. Kadangi buvo atlikta daug pakeitimų, pakeistas buvo visas priedas.

Vadovaudamasi 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstituciniame susitarime dėl geresnės teisėkūros[6] nustatytais principais, prieš priimdama deleguotąjį aktą Komisija turi konsultuotis su kiekvienos valstybės narės paskirtais ekspertais. Rengdama deleguotąjį reglamentą Komisija konsultavosi su valstybių narių ekspertais ir jūrų verslo sektoriaus operatoriais, dalyvaujančiais Skaitmeninės jūrų laivybos sistemos ir paslaugų valdymo aukšto lygio iniciatyvinės grupės[7] EMSWe ekspertų pogrupio veikloje, kurie pritarė į deleguotąjį aktą įtrauktoms nuostatoms.

[5] OL L 33, 2023 2 3, p. 24.
[6] OL L 123, 2016 5 12, p. 1.
[7] https://ec.europa.eu/transparency/expert-groups-register/screen/expert-groups/consult?lang=lt&groupID=3450.

Viso procedūrinio ir sprendimų priėmimo proceso metu Komisija užtikrino tinkamą atitinkamų dokumentų perdavimą Parlamentui ir Tarybai. Parlamentas ir Taryba neprieštaravo deleguotojo reglamento priėmimui.

Kad galėtų būti užtikrintas greitas EMSWe reglamento priede išvardytų atitinkamų įpareigojimų sąrašo ir EMSWe duomenų rinkinio atnaujinimas, Komisija mano, kad EMSWe reglamentu jai suteikti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus turėtų galioti tol, kol taikomas EMSWe reglamentas. Šiomis aplinkybėmis ir atsižvelgiant į didelę priklausomybę nuo nuolatinės ES teisės aktų, tarptautinių konvencijų ir nacionalinės teisės aktų raidos, Komisija mano, kad EMSWe duomenų rinkinys turės būti keičiamas nuolat. Todėl norint užtikrinti tinkamą Europos jūrų sektoriaus vieno langelio aplinkos įgyvendinimą ir veikimą ir toliau bus reikalingi įgaliojimai priimti arba iš dalies keisti deleguotuosius aktus. Šiuo atžvilgiu Komisijos tarnybos, padedamos Europos jūrų saugumo agentūros, jau aptaria su valstybių narių ekspertais poreikį 2024 m. priimti naują Komisijos deleguotąjį reglamentą, kuriuo būtų iš dalies pakeistas EMSWe duomenų rinkinys ir patikslintas atitinkamų pranešimo teikimo pareigų pagal EMSWe reglamentą sąrašas.

3. Išvada

Šia ataskaita Komisija pagal EMSWe reglamento 23 straipsnį įvykdo savo pareigą pranešti Parlamentui ir Tarybai apie tai, kaip ji naudojasi jai suteiktais įgaliojimais. Komisija šią naudojimosi jai suteiktais įgaliojimais ataskaitą pateikia Parlamentui ir Tarybai, kaip numatyta EMSWe reglamento 23 straipsnyje.

Komisija aktyviai ir tinkamai naudojosi EMSWe reglamentu jai suteiktais deleguotaisiais įgaliojimais. Komisija taip pat mano, kad pagal EMSWe reglamento 23 straipsnį buvo ir tebėra tikslinga pratęsti šį įgaliojimų priimti deleguotuosius aktus delegavimą (savaiminis pratęsimas). Toks pratęsimas sudarys sąlygas Komisijai toliau papildyti EMSWe reglamentą ir periodiškai atnaujinti EMSWe reglamento taikymo sritį bei EMSWe duomenų rinkinį, kuriuose apibrėžiama kiekvienoje jūrų sektoriaus nacionalinėje vieno langelio sistemoje pranešamų duomenų aprėptis, užtikrinant suderintą EMSWe reglamento įgyvendinimą.

Komisija ragina Europos Parlamentą ir Tarybą susipažinti su šia ataskaita.